

va työväki, auringonruskettamat miehet, puettuina overaleihin, avokaulaisiin sinisiin paitoihin ja leveällerisiin pehmeisiin hattuihin, seisoo ryhmässä keskustellen työpakoista joiden hyvät puolet esitetään helle.

"Viisi sataa miestä halutaan säiliön rakennukseen Oregonissa"; Kuusikymmentä miestä siltoja rakentamaan Nevadaan"; "Satavilskymmentä miestä halutaan kastelulaitoksille Etelä-Californiaan." Niin kuuluu kyltit; ja työlliset tungeskelevät kontoreihin ostaakseen itselleen työpaitaan. Sillä heidän täytyy maksaa tilaisuudesta tienata niukan palkan erimnassa tal metsässä. Paikanvillitystoimiston halt ottavat yhdestä viiteen dollariin jokaisesta ilhetyksestä.

Silloin tällöin nukee ryhmän työllisiä jolla kaskilla on matkustuslippu hattuauhassaan, ja kantaen "nyyttejään", palkanvillitystoimiston agentin ajamina, jota tavallisesti kutsutaan "ihmis-pyydystäjäksi", menevän alas katua rautatieaseman kohti. Tämä on "lähetys." Suuret rakennusyhtiöt maksavat miesten kyydit.

Joskus ostavat miehet työn saadakseen lähetysten, ilman alkumusta työskennellä saapuessaan perille. Kirjurit palkanvillitystoimistoissa tietävät tämän, ja he tarkastavat josko hakija on todella kovan työn tekijä tai ei.

"Näytti minulle kätteä," hän sanoo. Ja työn etsijä tottelevaisesti kääntää kämmenensä "ihmis-pyydystään" tarkastettavaksi. Jos ne ovat kyllin känsäiset ja arpiiset, nyökkäyttää kirjuri hyväksyvästi, ottaa miehen rahan ja antaa hänelle työllipun.

Mulstan kuinka eräänä päivänä nuri kirjuri tuli ulos erästä Howardin palkanvillitystoimistosta, painaen hatun päähänsä ja täyttäen ilmeensä kirouksilla.

"Minä lähden", hän selitti odottavalle joukkoille ulkona. "Olen väsynyt käsittelemään teitä kurjia, mykkii, kirottuja elukoita! Miksi helvetissä ette te järjestäytyä ja lupeta tätä saastaista orjamarkkinajärjestelmää?"

Ja pitkin aurlagonpahtamaa, tomusta katua hän meni, jättäen jälkeensä suuren aatteen siemenen joka, jonakin päivänä, voi muuttaa kaikki maailman orjamarkkinat vapaiksi ja kauniiksi itsehallitsevan työn kaupungeiksi.

Työläisnaisten toiminta Vaasan läänin itäisessä vaalipiirissä

Suomessa ilmestyvässä "Työläisnainen" lehdessä kirjottaa тов. Lempi Tuomi seuraavasti työläisnaisten toiminnasta Vaasan läänin itäisessä piirissä:

Naiset ovat olleet osittain järjestyneitä ja ottaneet osaa puolue-toimintaan jo niiltä ajoilta saakka kun työväen järjestäytymistä on ollut olemassa.

Varsinkin viime vuosina ovat naiset jo yleisemmin hoitaneet järjestöjen luottamustehtäviä sekä myöskin olleet jäseninä kunnavaltuustoissa. Erkoisia naisjärjestöjä ei ole piirissämme toiminut kuin muutamia, jotka seikka johtuu siitä, että piirimme suurimmalta osaltaan on maaseutua. Niissä harvoissa teollisuuspaikoissa, joita piirimme alueella löytyy, ovatkin naisosastot toimineet, kuten Mänfissä, Haapamäellä, Suolahdessa, Älnekoskella, Vaajakoskella, Jyväskylässä ja Jokivarrella. Tämän lisäksi ovat maaseudulla toimineet Petäjäveden ja Itä-Keuruun naisosastot.

Työläisnaisten järjestäytyminen e-linvoimaisiksi eri järjestöiksi vaatii jo melko kehittyneitä olosuhteita. Senpä takia muissa osissa maamme, missä useimmat liike- ja teollisuuslaitokset sijaitsevat, aina on ollut paremmat mahdollisuudet myöskin naisliikkeelle ja tällä kertalla voimme tämän helposti todetakin tarkastelemaan asiaintilaa muissa kehittyneissä piireissä. Niissä kaikissa niemme ripeitä sosialistista naisten toimintaa, jota vastoin meidän piirissämme, jossa muutenkin sosialistinen

KALININ LÄHETTÄNYT SÄHKÖ-SÄNOMAN

Huolimatta siitä, että puolueeton tukijakomitea, joka tutki Friends of Soviet Russian tilejä, antoi lausunnon, jossa se osotti juutalaisten oikeistolehden Forwardin lausunnon valheelliseksi (lausunnon, jossa lehti sanoo, että mainittu yhdistys ei ole keräämiään varoja käyttänytkään ilmottamaansa tarkotukseen, Venäjän nälänhätäisille), on samainen lehti yhä jatkanut katalia viiftauksiaan.

Nyt on Neuvosto-Venäjän presidentti Kalinin lähettänyt sähkösanoman Friends of Soviet Russialle. Sähkösanoma on päivätty Moskovassa lokak. 17 p. — Siinä Kalinin kiittää Neuvosto-Venäjän ystäväin lähetystä sen keräämästä avusta. Yhdistys on lähettänyt Venäjän nälänhätäisille "27 laivanlastillista tavaraa, yhden miljoonan dollarin arvosta, käsittäen \$51,613 arvosta maitoa, \$74,868 arvosta jauhoja, \$14,582 arvosta rukiita, \$29,454 arvosta ryynejä, \$13,648 arvosta kaakaoa ja \$236,000 arvosta kenkiä, vaatteita ja lääkkeitä; myös 20 traktoria, 20 äestä, useita autoja, työkaluja, koneita ja muita tavaroita, joiden arvo yhteensä on \$570,000". Tämän lahjan edestä Kalinin Venäjän avustusyhdistyksen puolesta kiittää Yhdysvaltain työväestöä ja Neuvosto-Venäjän ystäväin yhdistystä, joka lahja on "pelastanut kymmenin tuhansien työläisten ja lasten elämän ja toivoo että yhtäläisenä kuin Yhdysvaltain työläisten taistelu ilmeni nälänhädän seurauksia vastaan, se ilmenee samallaisten solidaarisuutena ja uhrautuvaisuutena kansainvälisen proletariaatin asiaa kohtaan sen taistelussa valoisamman tulevaisuuden puolesta."

puolue-toiminta ei ole demokratian painostuksena alaisena päässyt vielä kylliksi jalolle, ei myöskään naisten toiminta voi olla siinä määrin kehittyneitä ja määrätietoista, kuin mitä nykyhetken luokkataistelu naiseltaakin vaatii. Ainoastaan Jokivarren naisosasto on uskaltanut astua toiminnassa selville luokkataistelulle.

Naisten piirijärjestö on myöskin ollut olemassa yhdyssiteenä eri paikkakunnilla sijaitsevien osastojen toiminnan ohjaamiseksi. Ensimmäisen piirijärjestön kotipaikka sijaitti Haapamäellä jo v. 1906. Sittemmin se on sijainnut Jyväskylässä, jossa se taas kansalaissodan jälkeen henkiin herätettiin.

Kuten edellä jo on käynyt selville ei naisten toiminta piirissä ole suurimmalta osaltansa kykenevien toimintavoimien puutteesta, saavuttanut kylliksi ansiota. Kuitenkin voimme pitää sitä toimintaa, joka suoritettiin ennen vuotta 1918, olleen suurelta osaltansa aikuttamassa siihen sekkaan että piirimme aina kutsuttiin Keski-Suomen punaiseksi piiriksi.

Vuoden 1918 tapahtumat eivät suhkkaan olleet hajaannusta aikaansaamatta myöskään naisten toiminnassa enempi piirissämme kuin muuallakaan, sekä saattoi se myöskin pysähdystä toiminnan suhteen.

Meidän piirissämme, jossa sosialidemokratien onnistui kaapata koko piirijärjestö haltuunsa, luonnollisesti myöskin naisosastojen toimintaa alettiin johtaa samoissa merkeissä, jota jonkun yksilön voimat eivät kyenneet toiseksi muuttamaan. Häikäilemättömillä pakkokeinoillaan ovat

myöskin demokraatit saaneet aikaan sen, että niilläkin paikkakunnilla, joissa omataan sos. miellipiteet, ei voida uusia järjestöjä synnyttää, syyttä, että työväentalot, toimintapaikat, ovat vankaasti heidän hallussaan. Se selkka, että piirimme kykeni lähettämään yhden sosialistisen edustajan eduskuntaan, ei ole järjestötoiminnan ansioksi luettava, vaan on se johtunut siitä, että puolueemme yleiset toiminta- ja taistelutavat saavuttavat työläisten keskuudessa keikk-Suomessakin yhä enemmän kannatusta. Tämä taas puolestaan takaa vastaisuudessa pohjan järjestötoiminnanlekin.

Samalla kun yleensä työväen keskuudessa pihistään selville luokkataistelun tielle, samalla naistenkin toiminta ruuuttuu sen mukaiseksi. Sosialidemokratit, joilla nykyään on näennäinen yllyte piirimme naisten toiminnassa eivät kykene tätä toimintaansa enää lisäämään.

Päinvastoin yhä useammat ja useammat piirimme naiset ovat jo viime aikoina alkaneet käsittää mikä tehtävä heillä on suoritettavana luokkataistelussa, samalla he myöskin yhdyessä miestoveriensä rinnalla löytävät paikkansa köyhälistön vapautustaiselussa.

Toverit Ellen Mäkelin ohranan kynissä

Pohjan Kansa kertoo lokak. 5 p:n numerossaan:

Korkein oikeus on vihdoinkin antanut päätöksensä rva Ellen Mäkelin (tunnetun toverin Yrjö Mäkelin puoliso) ja piirishteeri Kau-

no Sevanderia vastaan nostetussa valtiopetosjutussa. Kuten muistetaan, tuomitsi Vaasan hovioikeus rva Mäkelin valtiopetoksen valmistelusta 5 vuodeksi kuritushuoneeseen, johon rangaistukseen lisäksi yhdistettiin asianomaiselle v. 1918 samanaatuisesta rikoksesta määrätty 3 vuoden ehdonalainen kuritushuonerangastus, joten rva M. Vaasan hovioikeuden päätöksen mukaan, olisi ollut pidettävä kuritushuoneessa kaikkiaan 7 vuotta. Piirishteeri Sevanderin, jolla ei ollut entistä painolastia, tuomitsi hovioikeus valtiopetoksen valmistelusta 3 vuoden kuritushuonerangastukseen.

Näistä hovioikeuden päätöksistä valittiin aikolnaan korkeimpaan oikeuteen, joka nyttemmin antamallaan päätöksellä on vahvistanut hovioikeuden tuomion, poistamalla kuitenkin rva Mäkelin rangaistuksesta v. 1918 langetetun "ehdonalaisen", joten rva Mäkelin, korkeimman oikeuden päätöksen mukaan, on pidettävä kuritushuoneessa 5, ja piirishteeri Sevander 3 vuotta.

Piirishteeri Sevander, joka tälläkümmeestä lääninvankilasta kesällä siirrettiin Hämeenlinnaan lääninvankilaan, on todennäköisesti jo eilen paistettu Tammisaaren pakkotyölaitokseen. Rva Mäkelin vietin eilen iltajunalla Hämeenlinnaan, jossa sijaitsevassa naisten kuritushuoneessa hän tulee suorittamaan rangaistustaan.

Omituisuutena mainittakoon, että tänään on kulunut tasalleen vuosi siitä, kun ohrana vangitsi tässä puheenalaiset toverimme, Suomalaisen oikeudenkäytön määrätöntä hitautta kuvaa erinomaisesti se selkka, että rva Mäkelin ja piirishteeri Sevander ovat tasalleen vuoden saaneet istua kiduttavassa tutkintovankueudessa odottamassa lopullista päätöstä asiassaan. Sevanderilla ovat olleet lyhemmän ajan sellitoverina, esim. metallityömies J. Putaansuu ja myöhemmin toimittaja Kaarlo Kosunen. Rva Mäkelin sen sijaan on koko ajan ollut yksinään sellissä. Sillä aikaa, mikä nämä toverimme ovat tutkintovankueudessa viruneet, ei luoja pois helle langetetusta tuomiosta, vaan alkavat he suorittaa rangaistustaan vasta tänään.

Eläköön isänmaa!

— — — — — Hm! Ellen Mäkelä, kun rouva Mäkelin vietin 11' junalla Oulusta Hämeenlinnaan, olivat Oulun yhteiskunnan säilyttäjät joukolla liikkeellä, passipollisit, etsivät poliisit, ohranat, partiolaiset oli "oravat", vanginvartijat y. m. Asena, jonne muutamia työlläisiä oli saapunut, katsottiin kai liian vaaralliseksi palkaksi, koska erikoisveturi vei vankivaunun jonnekin vankilan kohdalle, josta sitten tämä kallisarvoinen vaimolhminen lastattiin uuteen "pankkioviin" siirrettäväksi. — Pohjan kansa.

Karjalan Suomenkielisen Puolue-Neuvostokoulu

Kun Karjalan Työkansan Kommuni perustettiin, alettiin heti poliittinen valistustyö Karjalan rahvaan keskuudessa. Entistä latua ei ollut, joten täytyi lähteä unpea liihetelemään. Samaan aikaan alettiin suullinen agitatio varsinaisen talonpoikaisten keskuudessa, ja tällöin huomattiin, ettei ollut pystyviä voimia käytettävänä tähän työhön, eikä myöskään neuvostotoimint. Syntyi ajatus, että jos mieli karjalaisia valistaa, pitää saada valistustyöntekijöitä heidän keskuudestaan, kerätä parhaita aineksia nuorisosta koulutamaan.

Venäjän neuvostovallassa on m.m. valtion kouluverkko, joka on Kansanvalistuskomissariaatin alainen ja Kommunistisen Puolueen valvoma. Siihen sisältyy eri asteisia puolue-neuvostokouluja, kihlakuntapiirä kättävistä koulusta aina yliopistoon